

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ГРУПАМИ В СЕРЕДОВИЩІ MOODLE 3

Анотація: В роботі розглянуто проблеми співвідношення традиційної та дистанційної форм навчання з точки зору організації та роботи з академічними групами в системі Moodle, питання створення груп на початку навчального процесу за допомогою системи дистанційного навчання, долучення студентів до роботи в середовищі дистанційного навчання, створення та синхронізація створених груп з системою LDAP.

Ключові слова: дистанційне навчання, Віртуальне навчальне середовище, освіта, LDAP, Moodle, групи, створення груп, групова робота, авторизація, адміністрування ВНС.

Annotation: In the work considered of the relationship is a traditional and remote learning in terms of organization and work with akademichnimi groups in the system Moodle, the issue of creation of groups on the cob training process with pomoshchju system of distance education, thesis: students to work seredovischi distance education, the creation and sinhronizatsiya Creating groups the system LDAP.

Keywords: distance learning, virtual learning environment, education, LDAP, Moodle, groups, create groups, group work, authorization, administration VLE.

Постановка проблеми. Сучасні освітні технології, сьогодні розглядаються вже не в контексті використання комп'ютерної чи іншої організаційної техніки, супроводжуючій навчальний процес, а з точки зору використання новітніх освітніх технологій, у тому числі і так званого дистанційного навчання, хоча сенс в цей термін сьогодні вкладається дещо інший, ніж 10 років тому. Технології дистанційного навчання сьогодні співзвучні таким поняттям як віртуальний освітній простір, віртуальне середовище, хмара, хмарні технології і сервіси, тощо. Освітні ресурси, система освіти поступально розвиваються в напрямку віртуалізації, використання мережі Інтернет в якості учасника освітнього процесу, завдяки спеціальним технологіям та ресурсам, відбувається переорієнтація, перетворення елементів існуючої освітньої системи в усьому їх різноманітті, починаючи від нових засобів і технологій навчання і закінчуючи новими формами взаємодії між

викладачем і студентом. Все, включаючи аудиторії для проведення занять і час занять приймає нові риси, завдяки своєму розширенню через віртуалізацію. Відстань і час перестають бути критичними і абсолютними і, з точки зору освітнього процесу, втрачають свій звичний сенс. Можна зробити висновок: система освіти поступально розширюється в бік віртуальної реальності і з жорсткою тривимірної системи взаємодії викладача та студента - аудиторія, час, засіб навчання, переходить в гнучку багатовимірну: віртуальний простір, віртуальне час, віртуальні сервіси, віртуальні засоби, віртуальні викладачі, віртуальні студенти. При цьому основою даної гнучкої системи залишаються реальні, фізичні навчальні заклади, які ніхто не відміняв і не відмінить, але сьогодні вони надбають нові ролі при старих вимогах: навчити студента. Сьогодні ситуацію в організації навчального процесу у вищій школі можна порівняти з появою нечіткої математики, що не скасувала математичні закони, але значно розширила межі математики.

З переходом до нової освітньої віртуальної реальності виникає нове запитання, як організувати навчальний процес, таким чином, щоб його якість відповідало рівню використовуваних технологій. Відзначимо, що в багатьох напрямках відбуваються досить серйозні зрушення, як, наприклад, з точки зору навчальних засобів, впровадження і використання нових технологій, форм, методів навчання. У цих областях особливих проблем не існує. Для наповнення навчальним змістом в різних високоінформаційних формах використовується спеціально розроблені LMS системи, серед яких провідне місце займає LMS Moodle.

При впровадженні нових технологій в систему освіти при збереженні традиційних вимог виникають проблеми між класичною організацією навчання та новими освітніми технологіями. Тобто на даному етапі маємо проблему, конфлікт між впровадженням нових технологій в навчальний процес і традиційною формою організації навчального процесу та його, більшою мірою адміністративно - моніторингових елементів.

Що можна віднести до таких елементів, проведення іспитів і будь-яких інших контрольних точок, паралельне ведення паперової документації, організація роботи академічних груп, тощо. І якщо питання контролю можуть бути спірними і мати рішення з використанням альтернативних сучасних форм контролю, наприклад, через організації центрів тестування та сертифікації, то питання організації роботи академічних груп у віртуальному середовищі залишається відкритим і актуальним.

Найбільш органічно описані вище проблеми вирішуються з переходом на чисту повну дистанційну форму навчання. При такої формі навчання питання академічної групи не є суттєвим: студент може навчатись в декількох групах,

на декількох курсах. В цьому випадку питання академічної групи зникає. Такій підхід розглядається на таких освітніх ресурсах як Coursera, Linda, тощо. Але подібна форма навчання не є ідеальною освітньою панацеєю. Традиційне навчання з переходом студента з курсу на курс в межах академічної групи є і ще довго буде актуальним. Тобто виникає питання поєднання новітніх підходів до проведення навчання та класичних форм організації навчального процесу.

Питання організації роботи в віртуальному середовищі академічних груп не є новим. Питання про реєстрацію студента в віртуальному середовищі в дистанційному курсі, роботі з академічною групою, зокрема прикріплення студента до навчального курсу, переведенні студента з курсу на курс, виконання групових дій є досить цікавим з точки зору організації і адміністрування навчального процесу у віртуальному середовищі вищого навчального закладу. Слід зазначити, що поняття групи з'явилося в LMS Moodle тільки починаючи з другої версії, і після цього постійно розвивалося не зважаючи на те, що дистанційне навчання більш спрямоване на індивідуальне навчання, чім на групову роботу.

Організація групи в системі Moodle починається с авторизації та автентифікації студента. Moodle передбачає більш десяти різних варіантів автентифікації користувачів (ми зупинилися на використанні сервера LDAP), і в даному випадку, як і у випадку з іншими способами автентифікації користувачів. Принцип роботи приблизно такий: ІС університету повинна записувати дані користувачів на цей сервер, а він вже повинен служити джерелом для авторизації як для Moodle, так і для інших майбутніх систем - все системи університету працюють із LDAP. У LDAP є ще одна перевага, яка полягає в тому, що можна в одній системі зібрати обліковий дані з абсолютно різнорідних систем. Наприклад, при існуванні різних баз даних для студентів, викладачів і співробітників вузу, кожна з цих систем може викласти ці логіни / паролі в LDAP, а потім, будь-яка система їх може забрати звідти.

Особливості синхронізації бази користувачів Moodle з LDAP полягають у тому, що поки студент (або викладач) не зайшов в систему і та не синхронізувала його з LDAP адміністратор не бачить студента (викладача), тому ні про яке формування груп не йдеться.

Але використання груп є найбільш зручним засобом роботи з користувачами і воно органічно поєднується з традиційною формою організації навчального процесу у вишах, якщо розглядати саме академічні групи.

В даному напрямку існує декілька варіантів вирішення проблеми.

Одним з найбільш органічних варіантів здався введення академічної групи через імпорт з CSV файлу. Для цього в Moodle передбачений спеціальний формат формування файлу.

имя пользователя, пароль, Firstname, ФАМИЛИЯ, электронная почта, course1, group1, cohort1

Prihodko.Aнна.V.PI.2016, mypassword, Приходько,
Prihodko.Aнна.V.PI@lpnu.edu.ua, AiSD, PI_41, IKNI_2015

Обов'язковими для заповнення є поля:

ім'я користувача, Firstname, Lastname, електронна пошта

Перевірки достовірності даних виконуються для:

Ім'я користувача

може містити тільки літери алфавіту в нижньому регістрі букви, цифри, hyphen '-', символ підкреслення '_', період, або по-знака '@' !'

Ел. адреса

знаходиться в формі: name@example.com.

Ім'я користувача передбачає унікальність і розглядається в якості ключа (це стосується і LDAP).

Формування імені користувача через транслітерацію Прізвище.Ім'я.Літера_по_батькові.академічна_група.рік_вступу.

Пароль формується автоматично з даних про день народження.

Перші проблеми виникають в системі Moodle і полягають в тому, що спочатку назви всіх груп повинні бути створені вручну. А далі, до входу студента в систему ми його не бачимо., тому не можемо в звичайному режимі приєднати до групи.

Слід зазначити, що проблеми про які ідеться стосуються саме першого входу студента, або іншого користувача в систему. Далі робота з групами описана в документації Moodle і достатньо регламентована. Питання полягає саме в створенні академічних навчальних груп для нових студентів з метою скорішого включення їх в навчальний процес.

Якщо розглядати базу даних Moodle, то вона є окремою від LDAP, але синхронізація з LDAP передбачає, що користувач ідентифікується в LDAP і тільки після цього його данні заносяться в базу Moodle. Основним, унікальним id є спеціально сформоване ім'я користувача, яке формується у нас за принципами прізвище+ім'я+група+рік навчання. Але тут також є проблеми.

Існуючі програми автоматичного перекладу з кирилиці в латиницю для формування імені користувача не розрізняють кириличну і латинську «і». Тому повернулися знову до питання взаємодії з LDAP. Тобто брати інформацію з LDAP і паралельно вводити її. Але це викликало нові проблеми. По-перше, необхідно дочекатися поки не заповниться LDAP, наприклад під час вступу, то

затримує процес створення груп і відповідно допуск студентів до Віртуального навчального середовища. А по-друге, все одно для запису групи в систему її в системі необхідно попередньо створити, що не зручно і не зовсім автоматично.

Другий варіант, яким ми зараз користуємось створити умови для примусової реєстрації студентів. Для того потрібно, щоб в LDAP були створені всі облікові записи студентів. Після чого пропонується пропедевтичний курс для студентів 1 курсу «Інформаційне середовище НУЛП». Курс розрахований на 2 години:

– першу проводить відповідальний на потоці для кожної спеціальності або декількох спеціальностей,

- другу, практичну проводить куратор групи в комп'ютерній аудиторії, згідно розкладу занять в аудиторний або позааудиторний час (тут і знайомство с куратором також).

В курсі передбачено наступні теми:

- сайт університету
- Бібліотечні ресурси
- Сайти кафедр, інститутів,
- ВНС,
- Робота з навчальними курсами (приблизний тестовий курс)

Основними завданнями курсу є знайомство з інформаційним середовищем університету, отримання початкових навичок роботи з дистанційними курсами в віртуальному середовищі, реєстрація в Віртуальному середовищі.

На проведення пропедевтичного курсу, якій є обов'язковим для всіх студентів, відведено тиждень часу. Після чого адміністратори ВНС науково-навчальних інститутів створюють академічні навчальні групи, а адміністратори кафедр прикріплюють їх до навчальних курсів з навчальних дисциплін. Таким чином через 3 тижня від початку навчального процесу студент має можливість повноцінної інформаційної підтримки процесу навчання в складі академічної навчальної групи в віртуальному навчальному середовищі університету.